

Deklarace účastníků XVI. hydrogeologického a IV. inženýrskogeologického kongresu, Ústí nad Labem, 6. – 9. září 2022

My, účastníci vrcholného setkání hydrogeologické a inženýrskogeologické obce v České republice, které se letos uskutečnilo v Ústí nad Labem v rekordním počtu 340 účastníků, jsme přijali toto prohlášení:

Obory hydrogeologie a inženýrské geologie nezažívají v posledních deseti letech dobré období. Odborníků v našich oborech ubývá, práce přibývá, a ceny za odbornou práci v oblasti aplikované geologie neodpovídají její odborné náročnosti a společenskému významu, mzdy jsou často blízko málo kvalifikovaným profesím. S tím se pojí škála souvisejících problémů. Místy nekvalitně odváděná práce našich „kolegů“ provedená bez patřičného respektu k vlastnímu oboru a jeho etickým principům nedělá geologii odpovídající renomé. Jsme podezříváni z přílišné ochoty ustupovat investorům prací, často nařknuti z úmyslného poškozování svých klientů i dalších dotčených osob a chráněných zájmů, z neznalosti jsme někdy dokonce považováni za dražší typ proutkaře. V případě stavebních průzkumů geologové pracují v roli podřízené autorizovaným inženýrům, roli odpovědného řešitele podle geologického zákona nechápu v jejím plném smyslu ani úředníci státní správy. Bolavým místem našeho oboru je i legislativa, která vždy neodpovídá jeho vývoji a dalšímu směřování. Provádění vrtných prací je volnou živností, kterou může do určité míry provádět každý, osvědčení o odborné způsobilosti pro geologické práce se vydává i osobám, které nemají geologické vzdělání. To nadále komplikuje provádění prací na patřičné odborné výši, snižuje ceny na nepřijatelnou úroveň a poškozuje dobré jméno oboru, což v konečném důsledku vede k tomu, že geologie není atraktivní pro potenciální studenty a ve srovnání s obory stavebními se stává chudým příbuzným.

Proto vyvstala otázka požadavku povýšení našich asociací ČAH a ČAIG na vyšší profesní i správní úroveň, protože jinak nebudeme schopni zajišťovat naše činnosti v potřebné kvalitě (metodická činnost, konzultační činnost, hájení zájmů svých členů, dodržování etických zásad, reprezentování našich oborů vůči státu) a zvláště do budoucna bude naše postavení na trhu práce ještě méně udržitelné. Letošní XVI. hydrogeologický kongres a IV. inženýrskogeologický kongres se v tomto zdají být přelomovými, protože myšlenku založení geologické komory znovu oživily. Vznik komory se zdá být optimálním prostředkem pro zvýšení kvality prací geologů, zvýšení vážnosti geologických oborů a začlenění geologie, především té aplikované, na místo, kam svým významem pro naši společnost nepochybně patří. Cesta k založení komory bude dlouhá, bude třeba překonat řadu věcných, organizačních, ale i ekonomických otázek, ale záměr je jasný. Současné krizové období, kdy celá naše společnost, nepochybně v důsledku především vnějších vlivů, bude muset zefektivnit své fungování, se týká i oborů aplikované geologie. Z toho vyplývá nutnost zvýšit nejen kvalitu dosud prováděných prací, ale aplikovat a rozvíjet nové postupy, především zaměřit pozornost na alternativní zdroje energie, využívání zemského tepla, na nové efektivní postupy při zakládání staveb pro bytovou zástavbu, dopravní infrastrukturu a i u celé škály podzemních staveb. Nedílnou součástí geologických prací musí být i odpovídající důraz na ochranu životního a přírodního prostředí, ať už z hlediska ochrany vodních zdrojů, půdy, řešení stability svahů a dalších aspektů ochrany krajiny a přírodních zdrojů. Poptávku po této vyšší profesionalizaci může zajistit vznik komory aplikované geologie.

Je i na nás, jak dlouhá cesta k založení geologické komory bude. Mezidobí, nepochybně několikaleté, musíme efektivně využít k plnění úkolů, které před obory aplikované geologie leží i tak. Využít musíme zkušeností z několika posledních let, kdy rozvoj online komunikace výrazně pomohl k rychlejšímu propojení lidí mezi sebou. Je třeba rychleji a šířeji předávat aktuální právní či metodické informace, seznamovat odbornou veřejnost, státní správu a jiné zájemce se zajímavými výsledky geologických prací, upozorňovat na rizika spojená s prováděním geologických úkolů a doporučovat cestu k nápravě. Tíha celého přípravného procesu bude nepochybně ležet na výkonných radách jednotlivých asociací. A proto je dobře, že se do procesu této transformace stále častěji zapojují mladí odborníci, kteří budoucnost oboru geologie budou usměrňovat, jak si to doba na prahu třetího tisíciletí žádá.

Vyzýváme proto výkonné výbory asociací, aby připravily půdu pro profesionalizaci své činnosti, a aby v tomto směru zahájili i jednání a koordinaci s ostatními partnerskými asociacemi, především ČAAG a ČALG, nejlépe prostřednictvím Unie geologických asociací (UGA).

Vyzýváme všechny členy asociací i všechny odborníky působící v aplikovaných geologických oborech, aby všestranně pomohli vedením našich asociací, využili svých zkušeností a zapojili se podle svých možností do přípravy metodik, odborných seminářů a dalších aktivit pro zvyšování úrovně našeho profesního života. K tomuto cíli můžeme všichni přispět svou kvalitní odbornou prací na potřebné úrovni, průběžným vlastním vzděláváním, sledováním vývoje našich oborů, a seznamováním se s novými poznatky, postupy a technologiemi.

Vyzýváme vysoké školy, aby nabízely vzdělávání v oborech aplikované geologie v dostatečném rozsahu a se zajímavou náplní, aby se do budoucna zajistil dostatek potřebných odborníků, kteří řeší mnohdy celospolečensky velmi důležité úkoly.

Vyzýváme Ministerstvo životního prostředí, především odbor ochrany horninového a půdního prostředí, ke spolupráci na řešení výše zmíněných problémů, k revizi principů správních řízení o udělování a odebrání osvědčení o odborné způsobilosti a kategorickému vyloučení možnosti vydávání osvědčení pro nedodržení termínů ve správních řízeních.

Za účastníky XVI. hydrogeologického a IV. inženýrskogeologického kongresu:

.....
RNDr. Josef V. Datel, Ph.D.
předseda České asociace hydrogeologů

.....
Ing. Petr Kycl
předseda České asociace inženýrských geologů

V Ústí nad Labem 8. září 2022